

Beretning 2022

Albertslund Verdensmål Center

Albertslund Verdensmål Center (AVC) er skabt af byens græsrodder. Vi er en lokal NGO, eller græsrodsorganisation om man vil. Vi arbejder for at gøre byen robust og bæredygtig - både socialt, økonomisk og ikke mindst miljømæssigt. Derfor er vi lodret uenige i Kommunalbestyrelsens beslutning om at fjerne støtten til Centeret. For hvis ikke vi skal lave Miljøskole for børnene, plante 500.000 nye træer, skabe mere natur, lave energi- og klimakampagner, informere, hjælpe og samarbejde med borgere og boligområder, hvem skal så? Vi afviser ikke, at andre vil kunne gøre det lige så godt som os - og i så fald er alt forladt. Det er bare ikke situationen. Kommunalbestyrelsen har besluttet at trække sin støtte til AVC, uden at sætte andet i stedet. På den måde bliver byen aldrig bæredygtig, for bæredygtighed kommer ikke af sig selv - vi skal ville bæredygtighed, vi skal skabe bæredygtighed, vi skal investere i bæredygtighed!

Selvom besparelsen først er fra 2024, påvirkede den naturligvis allerede vores virkelighed i 2022, hvor beslutningen blev truffet. Så til alle jer, der læser med i denne beretning, kommunalbestyrelsesmedlem eller ej, stiller vi spørgsmålet: Hvad synes du, er overflødig? Hvad synes du, er ligegyldigt? Hvad er det, der ikke behøver at blive gjort?

Vi ser frem til jeres svar. På forhånd tak og god læselyst!

En skæbne tid for Verdensmål Centeret! – og for Albertslund?

Albertslund skal være bæredygtig – selvfølgelig! Og Albertslund Verdensmål Center (AVC) er et nøgleredskab til at nå dertil. Derfor var det også chokerende da kommunalbestyrelsen i forbindelse med Budget 2023 besluttede at fjerne det skattefinansierede tilskud til AVC fra 2024. Det er et brud med årtiers politik i Albertslund. Vi har en lang tradition for at arbejde med omstilling til bæredygtighed, med Grønne Regnskaber, miljøcertificeringer, vand-, varme- og energibesparelser, genanvendelse, miljøledelse, Brugergruppe, borgerdeltagelse, Verdensmål og hundredvis af forskellige tiltag, for at skabe en økonomisk, social og miljømæssig robust by til gavn og glæde for alle albertslundere – og AVC har gennem årene været med i det meste.

I Albertslund har vi bevidst arbejdet på omstillingen i erkendelse af, at bæredygtighed ikke kommer af sig selv. Hvis det var så vel, hvis nu ”markedet” kunne klare omstillingen alene, så ville Albertslund (og resten af verden) for længst være bæredygtig. Men sådan er det ikke. Vi er nødt til at handle og investere i bæredygtighed, for igen: Bæredygtighed kommer ikke af sig selv! Nogen skal gøre det! Derfor er det også helt forkert af kommunalbestyrelsen at stikke en kæp i hjulet på AVC. Som virkeligheden ser ud, er det det eneste, der IKKE er brug for!

2023 bliver derfor et skæbneår for AVC – og for Albertslund! Lykkedes det os at finde ny finansiering til at fortsætte arbejdet, eller skal vi amputere det brede arbejde med udgangspunkt i Verdensmålene, opgive byens mål om 10 % mere natur og 500.000 nye træer og afskedige en medarbejder? Ja, reelt set risikerer AVC at miste sin berettigelse, fordi vi ikke længere må arbejde bredt med udgangspunkt i det byen, har brug for, men kun med vand, varme og affald – hvor vi stadig får tilskud fra taksterne. Vi håber ikke, det går så galt, men det er alvor. Faren er overhængende. Vi vil gøre vores for, at det ikke sker, men vi får også brug for byens opbakning.

Selvom besparelsen hører fremtiden til i 2024, fylder den selvfølgelig allerede nu rigtig meget, fordi vi er nødt til at finde ud af, hvilke muligheder vi har og hvad vi skal gøre. Du kan læse mere om det i kapitlet ”Økonomi og medarbejdere” på side 36.

På vej mod Det bæredygtige Albertslund i 2022

Beretningen er bygget op omkring de 6 Verdensmål vi har fokus på – dem, hvor vi kan gøre en forskel. Derudover redegør vi for Kulturøkologisk Forening, Økonomi og medarbejdere, Handleplan 2023 og sidst er der en oversigt over bestyrelsen og de ansatte. Samlet ser det således ud:

* Mål 11 ”Bæredygtige Lokalsamfund” – særlig fokus 2022	side	4
* Mål 13 ”Klima”	side	10
* Mål 15 ”Livet på Land”	side	11
* Mål 6 ”Rent Vand”	side	21
* Mål 7 ”Bæredygtig Energi”	side	23
* Mål 12 ”Ansvarligt forbrug”	side	27
* Kulturøkologisk Forening	side	32
* Økonomi og medarbejdere	side	36
* Handleplan 2022	side	40
* Bestyrelse og ansatte	side	42

Verdensmålene er vores redskab

De 17 Verdensmål er vores redskaber til at skabe den bæredygtige by, og vi bruger især de 6 Verdensmål, der ligger tættest på os: Rent Vand (6). Bæredygtig Energi (7). Bæredygtige Lokalsamfund (11). Ansvarligt forbrug (12). Klima (13). Livet på Land (15).

De to vigtigste er Klima (13) og Livet på land (15). Dem har vi fokus på hvert år.

De 4 andre har vi særlig fokus på et år ad gangen. I 2022 var det Bæredygtige Lokalsamfund (11).

Mål 11: ”Bæredygtige Lokalsamfund”

Vores særlige fokusmål i 2022

”Selv Stillehavet består af dråber”. Det er ikke til at komme uden om. Uden dråber, intet hav. Tilsvarende består Verdenssamfundet af Lokalsamfund. Uden Lokalsamfund, intet Verdenssamfund. Og intet bæredygtigt Verdenssamfund, uden bæredygtige Lokalsamfund. Derfor betyder det 11. Verdensmål meget for os. Vi ved godt, at ”dråben Albertslund” ikke kan redde havet, men det er den dråbe, vi kan redde - som andre ikke kan. Det er vores dråbe, vores ansvar.

At gøre vores by og boligområder bæredygtige handler både om det tekniske som el, varme, vand, transport og grønne områder, og det handler om vores adfærd, om hvordan vi tænker, handler, lever og organiserer os i det daglige.

Film om Verdensmålene. I 3 film fortalte vi, illustrativt ved hjælp af 77 mælkekartoner, en snor og en LEGO bil, om Verdensmålene - om hvad vi skal med Verdensmålene, og hvilken udfordring de skal løse. Om hvordan Verdensmålene spiller sammen og hvordan de ikke bare er 17 adskilte mål, men også udgør en samlet helhed. Og endelig om, hvordan man selv og i boligområdet kan bruge målene, hvordan man kan gøre Verdensmålene til Hverdagsmål. ”Showet” med de 77 kartonner har vi også vist live for VA’s 17 Verdensmåludvalg, til KlimaKaravanen, i Hyldebjerg, 5 gange for lærere på NEXT og for lærere på VUC, hvor vi samtidig prøvede konceptet til at udvikle en Verdensmålskole af.

Filmene er lagt på Facebook og www.verdensmaalcenter.dk.

Med 77 mælkekartoner, en snor og en LEGO bil forklarer vi Verdensmålene.

Verdensmålbebyggelsen Hyldespjældet. Sammen med Hyldespjældet har vi udviklet et koncept for Verdensmålbebyggelser. For at gøre målene nærværende, startede processen med at liste op, hvad boligområdet gør i forvejen indenfor hvert af Verdensmålene. Derefter oversatte Hyldespjældet Verdensmålene til deres egne mål. F.eks. oversatte de Mål 1. ”Afskaf fattigdom” til ”Et boligområde for alle”. Mål 2 ”Stop sult” blev til ”Fremme sund og varieret kost” og sådan med alle 17 mål. I seks workshops, for de forskellige udvalg, bestyrelsen og Driften, blev målene prioriteret i hovedmål og bimål, og man diskuterede sig frem til 17 Hyldespjældsmål.

Målene samlede vi som et puslespil, for visuelt at vise, at de hænger sammen. At alle mål er vigtige, for at løse opgaven – og som bekendt er det værste ved et puslespil, hvis der mangler en brik...!

Processen kan måske godt virke lidt uoverskuelig, men den var god, og Verdensmålene blev konkrete og kunne pludselig bruges som et inspirerende og lokalt helhedsorienteret redskab.

Vi har nævnt konceptet på VA's generalforsamling og præsenteret det for VA's ”17 Verdensmål udvalg” og håber og tror, at flere boligområder vil blive Verdensmålbebyggelser. Vi tilbyder derfor også konceptet til alle andre boligområder, men som udgangspunkt i en lidt opstrammet udgave med kun to workshops. I øvrigt præsenterede Hyldespjældet også konceptet og puslespillet på Folkemødet på Bornholm og til Klaus Novy prisuddelingen i Berlin.

Nye borgere og boligområder. Kommunens plan er, at byen skal vokse med 10.000 nye albertslundere over de kommende 10 år. De skal bo i Coop-byen, Vridsløse (fængslet) og i Hersted Industripark, hvor der alle steder skal opføres nye boliger. Planen er også, at det først og fremmest skal være privat udlejning. Det betyder, at de nye boligområder ikke vil blive født med et lokalt beboerdemokrati, som vi kender det fra vores grundejerforeninger og almene boligområder i dag. Mange af dem får heller ikke beboerhuse. Vi risikerer derfor, at i store dele af Albertslund ”vil folk bare bo”, de vil først og fremmest have en relation til deres udlejer og ikke være en del af byen og dens puls. De vil ikke være repræsenteret i Brugergruppen og f.eks. vil vi i AVC ikke vide, hvem vi skal henvende os til og samarbejde med, når der ikke er en bestyrelse, vi kan gribe fat i, hvis der er udfordringer med affaldssorteringen, grønne områder eller vandforbruget osv.

Affaldssorteringen i de nye boligområder er ikke uden udfordringer, som her madaffaldet i Lækrogen. Et af problemerne er: Hvem skal vi gribe fat i!?

For at få diskuteret hvordan vi tager imod og integrerer de nye borgere og boligområder, inviterede vi til et seminar for Brugergruppen, Visionsforum, kommunen, repræsentanter fra de nye boligområder, Enggaard, Coop-Byen og Danske Lejere. Men det var åbenbart for tidligt. I hvert fald var kommunen ikke klar til snakken, hvorfor seminaret blev aflyst. Udfordringen står dog stadig tilbage og den skal løses, så de nye albertslundere kommer til at betyde et stærkere fælles Albertslund og ikke et Albertslund, der krakelerer.

At det er svært, viste vores cykelture, hvor vi sammen med kommunen inviterede borgerne i de nye boligområder til guidede cykelture rundt for at blive præsenteret til deres nye by. Kun en mødte op – og så nogle ”gamle” albertslundere, der havde fået nys om turene.

Grøn dag. I 2022 blev Grøn Dag rykket tilbage til foråret – hvor den også fungerer bedst. Igen hjalp vi kommunen med organiseringen, klima-lane-udstillingen og Affald & Genbrugs bod med sortering af madkartoner. I vores egen bod stod vi med Hverdagsmål, en Verdensmål jagt

rundt på pladsen og spørgsmålet, om albertslunderne havde ændret energivaner pga. krigen i Ukraine. Det havde 2/3 allerede på det tidlige tidspunkt gjort. KØF hjalp vi med inspirations-altan-kasser til mere biodiversitet og ”10 % mere natur” med 250 benved til uddeling, mod at vi fik folks mailadresse til vores Netværk.

Grøn Dag med udlevering af benved og med Hverdagsmål

Det nationale netværk. AVC er sekretariat for det landsdækkende ”Agenda 21 Netværk”. Aktiviteten i Netværket er ikke stor, ja under Corona faktisk ikke eksisterende, men i kølvandet på Ukrainekrigen begyndte vi at røre lidt på os igen. Vi mødtes og udviklede vores forslag til Lokale Agenda 21 Centre i samtlige kommuner, som vi tidligere har præsenteret Folketinget for, til nu 25 lokale ”Energi- og Verdensmål Centre” rundt om i landet. Baggrunden var også at Gate 21, CONCITO og Omstilling Danmark havde taget vores tanker om nødvendigheden af den lokale indsats op bl.a. i et indlæg i Altinget.

Andet. Til skolerne lavede vi igen et katalog for vores Miljøskole, og vi begynder at have mere samarbejde med NEXT, der udmøntede sig i flere forløb. I kataloget har vi også fået to eksterne guider med. Den ene er booket til fugleture for to klasser på Lilleskolen til foråret.

Vi sidder med i VA’s nye 17 Verdensmål-udvalg, der har repræsentanter fra boligafdelingerne, hvor vi bl.a. arbejder med træer og biodiversitet i boligafdelingerne. Da VA fejrede sit 75-års jubilæum, stillede vi op med en bod om Verdensmål og biodiversitet.

Vi laver mange guidede ture rundt i byen for store og små til fængslet, klimasikring, Biotopia, intro til Albertslund, Hyldebjerg og Vestskoven. Det er for lige fra de tre direktører i kommunens direktørforum, nye og gamle albertslundere, over skoleklasser, seniorklubber, Nordeafonden, medarbejdere i Bo-Vest

Kommunens direktørforum på tur i Biotopia

og BL, til 28 tyske arkitekter, folk fra Ghana, Indien, Boserup friskole, lærere fra Rødovre Gymnasium og Settlementet.

Med biblioteket har vi indgået et partnerskab om en række litterære folkehøringer, der skal løbe af stablen i 2023. Det tager afsæt i et forsknings- og udviklingsprojekt om litteraturens rolle i forståelsen og udviklingen af borgenes natursyn gennem fire offentlige debatarrangementer i foråret 2023.

Tyske arkitekter på rundvisning

De 12 nyvalgte medlemmer af kommunalbestyrelsen inviterede vi til en personlig snak om miljø, Verdensmål og omstillingen i Albertslund. Halvdelen kom forbi til gode snakke. Hele den nye Kommunalbestyrelse holdt vi oplæg for på deres intro-seminar umiddelbart efter, at de var tiltrådt.

Vridsløselille Fængsels Venner hjalp vi med at få trykt deres seneste hæfte med fotos fra Fængslet, og vi fik lov til at være dirigent på deres generalforsamling. Jazz-klubben får gerne en fuglekasse til præmie i deres medlems-banko. Vi hjælper gerne lokale foreninger med kopiering af løbesedler m.v. og laminering. Det har Overskud, Natur og Ungdom, DN og Bedsteforældrenes Klimaaktion benyttet sig af.

Salget af fuglekasser er stabilt, så vi et par gange om året må fylde vores lager op. Indimellem sælger vi også insekthoteller og perlatorer. Verdensmål pins går det mere trægt med.

Fra Tagsagsfonden har der ikke været udbetalinger i 2022.

Sortimentet af fuglekasser omfatter nu også trekantede kasser

Hjemmeside, Facebook, netværk, artikler og udstillinger. Hver uge opdaterede vi vores hjemmeside www.verdensmaalcenter.dk med nye miljøhistorier fra Albertslund og ”Ugens Tanke”. I årets løb måtte vi finde en ny hjemmeside-host, da vi blev opsagt af vores tidligere. Valget faldt på en lokal udbyder fra Albertslund. Samtidig benyttede vi os af lejligheden til at gå i luften med den nye hjemmeside www.merenatur.nu

Den 31.12. 2022 havde AVC’s Facebookside 653 venner (mod 619 ved årets start).

Den 31.12. 2022 havde I Love Albertslund Facebookside 2.448 følgere (mod 2.409 ved årets start).

Instagram. Vi har en profil. Ikke verdens mest aktive – og det er næppe heller realistisk, at den bliver det. Vi må prioritere.

I alt har vi rundt regnet 800 mailadresser i vores forskellige mailnetværk, som vi sender nyhedsmails ud til.

I 2022 lavede vi 36 artikler til Albertslundposten og bidrog til flere andre historier. Beboerbladene og -hjemmesider fik 10 fortrykte sider. For Brugergruppens Arbejdsgruppe lavede vi tre ”Nyt fra Brugergruppen”.

Gennem året har vi haft skiftende udstillinger i vores vinduer, og været meget engageret i forberedelsen af udstillingen af de 25 år gamle Tidskapsler fra Kulturby ’96 på biblioteket i 2023 – og fyldningen af 25 nye Tidskapsler.

Den ene side af vores Tidskapsel, som kan ses næste gang om 25 år

Mål 13: ”Klima”

Klimaindsats kan ikke ses isoleret. Det er en integreret del af arbejdet med de andre Verdensmål. Derfor indgår den i beretningens øvrige kapitler. Her kun det der meget specifikt handler om klima.

Klimakaravanen. Årets store begivenhed skulle være Klimakaravanen, men desværre blev den ikke så stor. Arrangørerne gennemførte en karavane, der i tre uger gik på tværs af landet fra Esbjerg til København. Den 16.9. ankom den til Albertslund, hvor vi sammen med Bedsteforældrenes Klima Aktion tog imod og havde sørget for arrangementer på Torvet med taler af bl.a. Rune Løkkeberg og Mogens Lykketoft, overnatning på VUC og arrangement på Forbrændingen. Det klappede alt sammen rigtig fint, men desværre var deltagerantallet i selve Karavanen skuffende lavt – men altså i Albertslund var opbakningen ok.

Marianne Burchall, næstformand i AVC, holdt tale for Klimakaravanen

Undervisning. Sammen med Gate 21 og ”Lommefilm” lavede vi et undervisningsprojekt, hvor vi fra AVC underviste eleverne i tre klasser på Egelundskolen. Efterfølgende satte eleverne sig personlige klimamål, som de skulle efterleve i to uger, for så sammen med ”Lommefilm” at afrapportere via en Webdok, der består af tekst, billeder og film. Et godt projekt vi fortsætter ind i 2023 med tre nye klasser.

På Herstedvester Skole stod vi for klimaundervisningen i ni 7., 8. og 9. klasser. På Egelundskolen for en 7. klasse og på Herstedøster Skole for en 6. klasse. Her lavede to klasser også vegetarmad i madkundskabstimerne. Vi havde en 7. klasse med på en guidet klimacykeltur rundt i byen. Fra gymnasiet kom en elev, for at høre om klimasikring, og fra RUC en gruppe for at høre om klima og bæredygtighed i Albertslund.

Folketingsvalg / Klimavalg. Tirsdag den 1.11. var der Folketingsvalg. Det er ikke noget, vi blander os i, bortset fra at vi ikke lægger skjul på, at vi synes man skal tænke klimaet ind, når man sætter sit kryds, for klimaforandringerne må ikke tage magten fra os. Så går det først rigtig galt! Derfor satte vi Klimabevægelsens klima-valg-plakater op, og deltog i den fælles afgang sammen med Bedsteforældrenes Klimaaktion, til den store Klimamarch rundt om Folketinget den 30.10.

Mål 15: "10 % mere natur"

For at gøre Mål 15 "Livet på Land" nærværende og håndterbart oversætter vi det til "10 % mere natur".

10 % mere natur i to hovedspor

- Det ene hovedspor er Biotopia i Birkelundparken, hvor vi skaber mere natur til demonstration, inspiration og undervisning.

- Det andet hovedspor er "500.000 nye træer", som vi er i fuld gang med at etablere i Vestskoven, på kommunale arealer og private haver.

Arbejdet er forankret i "10 % mere natur"-gruppen, vi har sammen med Naturgruppen. Naturgruppen er vores nære samarbejdspartner, som vi også hjælper i forskellige sammenhænge.

Biotopia – stedet hvor vi skaber mere natur!

Biotopia er stedet, hvor vi i bogstaveligste forstand skaber mere natur. Det er stedet, hvor man kan hente inspiration til selv at gå hjem og gøre noget lignende. Og det er stedet, hvor vi underviser og fortæller (natur)historier til unge såvel som gamle. Biotopia er et dynamisk sted, der udvikler sig hele tiden med nye tiltag og fortællinger. I 2022 fik vi således et næringsstofbed, en kompostbakke, en barkbakke og en sandbakke. Vi fik en klimaskov (Miyawaki Skov), en ungarsk eg og vi begyndte på den nye opdagelsessti. Nye initiativer sker efter aftale med forvaltningen.

Undervisning, ture og formidling. Biotopia er et godt sted til både teoretisk og praktisk undervisning – og ikke mindst er det et vigtigt sted, nu hvor kommunalbestyrelsen har besluttet at lukke Naturskolen ved Naturcenter Herstedhøje. Vi håber at blive brugt meget mere af kommunens skoler og institutioner. I 2022 havde vi forløb for en 7. klasse fra Herstedøster Skole (der bl.a. fiskede i Svinepytten), Ungdomsskolen, 5 spejdergrupper, hele Naturgruppen og en gruppe fra Boserup friskole. På et le-kursus kunne man prøver

kræfter med at slå med le og leharring dvs. at slibe le. Vi laver løbende historier fra Biotopia til Nyhedsbreve og Albertslund Posten, og lægger fotos op om nyt og spændende eller fra vores arbejdsdage, for at fortælle de gode historier om biodiversiteten og skabe ejerskab til Biotopia som borgernes sted i byen.

Sammen med biblioteket havde vi en guidet tur. Vi har inviteret og lavet ture for naboerne i Buerne, Gårdene og Vængerne. Galgebakkens seniorklub, 17 Verdensmålsudvalget i VA og en offentlig gruppe fik rundvisning, samt en gruppe fra Agendarådet i Høje Tåstrup, Nordefonden og Settlementet. Vi har fået et samarbejde med SIND for at få kontakt til borgere med sindslidelser, der kan have gavn af at komme med i Biotopia – og måske på sigt blive fast frivillig sammen med KØF.

Tur i Biotopia med biblioteket

Til besøgende har vi opsat en folderholder med vores nye folder om Biotopia og ”Blomsterjagten”, der fungerer som en ”banko plade”. Også skoler og institutionerne har fået materiale, som blev uddelt på Børnefestugen sammen med flotte Krible-krable postkort.

Sammen med DN registrerede vi dels hvilke svampe vi har i Biotopia (vi fandt 26 arter) og antallet af plantearter i råjorden rundt om Svinepytten. I efteråret 2021 fandt vi 79 arter. I efteråret 2022 fandt vi yderligere 19. Alt noget vi bruger i formidlingen på sociale medier, hjemmesider og AP.

Poul Evald Hansen fra DN bestemte svampene

Det gør vi selvfølgelig også med dødeburet, hvor i vi lægger et trafikdræbt rådyr. Det deler vandene, for det er ulækkert og det lugter, når dyret bliver nedbrudt og går i opløsning – men det er fantastisk anskuelighedsundervisning i, hvordan tingene går i ring i naturen. Hvordan død er en forudsætning for nyt liv. Derfor er vi vilde med det.

Rådyret i rådneburet inden det går helt i opløsning

Svinepytten. Samarbejdet og dialogen med HOFOR og Naturgruppen om Svinepytten, og ikke mindst beton/sten bredden, fortsatte og endte med, at der i 2023 lægges plantemåtter hele vejen rundt i kanten af Svinepytten. Af og til får vi kommentarer om skråningerne, der stadig ligger hen med råjord og ikke meget grønt. Det er ikke det, folk (med rette) forbinder med frodighed og biodiversitet, men ideen er, at lade de planter, der er bedst til at leve i netop denne næringsfattige biotop,

Råjorden dominerer på brinkerne, men planterne skal nok komme

indvandre af sig selv, i stedet for at vi skal bestemme, hvem der skal gro der. Det er naturlig succesion og vejen til størst biodiversitet – men det kræver tålmodighed...

KØF i Biotopia. Kulturøkologisk Forenings (KØF) frivillige arbejde i Biotopia er af uvurderlig betydning for at passe og pleje Biotopia. Hver den første onsdag kl. 10 i månederne april til november møder medlemmer af KØF op. Det bliver til et par hyggelige timer, hvor der også er plads til masser af snak, kaffe og kage. Også ikke-KØF-medlemmer er naturligvis velkomne.

Erland fra KØF i gang med den nye flisbakke

Andet. Biotopia er ikke kun udvikling. I takt med at vi får flere og flere tiltag, øger vi også behovet for pleje og vedligehold. Derfor er vi fra AVC begyndt at supplere KØF's månedlige arbejdsdag, med vores egen arbejdsdag den 3. onsdag i måneden. Her arbejder vi f.eks. med etablering af nye opdagelsesrum på Opdagelsesstien (som rummet for levende fossiler), udplantning af tidlige planter på Oplevelsesstien, plantning af græskar i næringsstofbedet og forberedelse af den kommende skovhave. At Biotopia virker, er vi ikke i tvivl om, når vi på en arbejdsdag støder på både eger, skrubbudser og en snes vandsalamandere samt nysgerrige forbipasserende med mange spørgsmål.

Igen i år dannede Biotopia rammen, da vi fik overdraget Frivilligheds-centerets Fælleskabsstafet.

Pernille høster alger / næringsstoffer til det nye næringsstofbed

Tæt-tæt plantet Miyawaki Skov

”Biodiversitetspark Albertslund”. Planen er at indvie parken i forsommeren 2023 – og det er en atypisk park. Vi definerer den som alle de steder, der giver god biodiversitet inden for en radius på en kilometer med centrum i Biotopia. Der er forskellige temaer som Biodiversitetsbede med hjemmehørende arter. Små levesteder - stenkunker, syd skrånninger, dødt ved og kvashegn. Gamle og udgåede træer med masser af værdi. Grønt på vægge og facader. Egenproduktion med høns, køkkenhaver og frugttræer. Vand er liv med regnvandsbassiner. Trampe- og junglestier og Historiske stedsfortællinger med biodiversitet som tema. Ideen er at brede demonstrationen af biodiversitet ud, så vi ikke kun viser, hvad vi kan gøre i Biotopia, der ligger ”ude i naturen” i Birkelundparken, men også hvad nogen allerede har gjort i de bebyggede områder af byen – i det, tænker vi, ligger der endnu mere inspiration til efterfølgelse.

I Biodiversitetsparken skal man kunne gå rundt og se de forskellige elementer. Til formålet arbejder vi på et beskrivende hæfte. Vi har søgt fondsstøtte til det, men desværre uden held. Fonde er bare mere tilbøjelige til at støtte ting. Lønudgifter har vi meget svært ved at få dækket, og det er løn, der er vores helt store udgift, vi har brug for midler til. Alligevel prioriterer vi vores egne sparsomme ressourcer på at skabe Biodiversitetsparken, for den er vigtig - og så må vi se, hvor langt det kan bære.

Der er mange steder - der er klar, lige til at komme i Biodiversitetspark kataloget.

Biodiversiteten vokser ikke kun i Biotopia. Mange steder rundt om i byen bliver der arbejdet med biodiversitet - og heldigvis også rigtig mange steder, hvor vi ikke har del i det. Men gennem året har vi været med omkring projekter i Røde Vejmølle Parken, Damgårdshave, Topperne, VA 4 Række, Hyldebjerg, Lange Eng, Opstandelseskirken og udviklingen af det grønne i den nye COOP by og på Fængselsgrunden.

Et lidt sjovt projekt lavede vi i en af vores blomsterkasser foran AVC. I tang/alger fra Kanalen, satte vi kartofler. Det blev en imponerende høst, der bare fortæller, at alt for mange næringsstoffer vaskes ud i vores vandløb, hvor de skaber algevækst og forurening. Næringsstoffer hører ikke hjemme i vandet, men i jorden.

5 kilo kartofler blev det til bare i det lille hjørne af blomsterkassen

”Albert”, det forstenede uhyre, der dukkede op i Kanalen for 20 år siden, har siden renoveringen af Kanalen ”ligget brak” på græsarealet ved AVC, men i 2022 lykkedes det endelig at få Albert flyttet til Hyldebjerg ved Biotopia – hvor han nu forhåbentlig kan få fred mellem blomster og småkravl. Det ”forladte” græsareal plantede vi i stedet til med Alm. Benved og andre hjemmehørende planter.

Sammen med biblioteket arrangerede vi to nye ture ud i Vestskoven. Temaerne var dels vand og dels sten i skoven. På begge ture måtte biblioteket melde fuldt hus. I Gladsaxe har de vilde heste gående udendørs året rundt som måtte naturplejere. For at høre om det, inviterede vi til et offentligt møde med Gladsaxe kommunes naturforvalter, der står for dyrene. På spejdnernes høstmarked på Roskilde Kro solgte vi fuglekasser og snakkede træer og biodiversitet.

Sammen med KØF arrangerede vi en cykeltur ned gennem Store Vejleådal. 21 cyklede med.

Da det var sæson for at plukke frugt, lavede vi en spis-din-by-film til de sociale medier.

På cykeltur i Skoven

500.000 træer

Der er lang vej til 500.000, men vi er på vej, og 2022 bidrog til optimismen. Kommunalbestyrelsen tog en principbeslutning om 60-70.000 nye træer på kommunale arealer. VA formulerede et projekt med 5.000 flere træer i afdelingerne og dialogen med Vestskoven fortsatte bl.a. om plantningen af "Alle tiders skov". Forudsætningerne er således ved at blive skabt.

Ultimo 2021 havde vi registreret 3.821 nye træer og buske. Ultimo 2022 registrerede vi 26.794

Generationslunden og de tilstødende plantninger i Kongsholmparken blev færdige med hjælp fra fire klasser fra Herstedvester Skole, to klasser fra Greve gymnasium, Materialegården og spejderne fra Skovgruppen, der plantede i mørke med pandelamper. I naturen er der desværre altid en slange i paradiset, og i Generationslunden var der to: Tørken hen over sommeren og sultne harer og rådyr. Tørken var der ikke rigtig noget at gøre ved. Men mod de sultne dyr, der forgreb sig på de små træers bark, havde vi modtræk. Dels hegning af arealerne og dels at smøre fårefedt på stammerne – det er ikke dyrenes livret. På hegnene omkring Generationslunden har vi opsat 6 info-skilte om træer og verdensmål. Selve skiltene blev lavet af Modelværkstedet i Kanalen.

At det er svært at finde plads til træerne i byen, viste historien om, at Børnefestugen var meget kedet af opløjningen af nogen af felterne. Dem måtte vi derfor opgive igen. Efter at have samlet sten på dem, så Materialegården kan slå dem med maskine, såede vi græs og hjemmehørende blomster.

Dyrene kan være hårde ved de små træer!

"Alle Tidets Skov" ved Herstedhøje. Det er et rigtig godt projekt. For foden af Herstedhøje har vi plantet 5.600 træer i den rækkefølge de indvandrede som skovsamfund i Danmark efter istiden. Man skal forestille sig Herstedhøje, som isen der er ved at trække sig tilbage, og landet der åbner sig for plantevækst foran. Først med ene og dværgbirk, siden striben af andre skovsamfund frem til nutidens bøgeskov, og ind i fremtiden, hvor vi giver et bud på en varieret skov, der kan tåle et varmere klima.

Arealet blev pløjet og harvet. Siden hjalp Lilleskolen med at udlægge lokkemad for at tiltrække ræve og katte, så de kunne jage mosegrisene, der kunne finde på at forgribe sig på de unge træer. Og endelig blev træerne plantet med hjælp fra 6 forskellige skoleklasser, Albertslund spejderne, frivillige og KØF. De fleste træer kom i jorden i 2022. De sidste 1.000 i 2023.

I gang med "Alle tiders skov"

Vestskoven. I Vestskoven skal de først og fremmest "finde deres rødder at stå på", nu hvor Folketinget har besluttet, at Vestskoven skal være urørt skov i stedet for produktionskov. Men alligevel er vi kommet videre. Vi har haft dialog og møder, været på tur for at se og høre om deres dyrehold af Højlandskvæg, fået plantet "Alle tiders skov", og så mener de umiddelbart, at kunne finde 10 – 20 hektar til ny træplantning. Dertil kommer indhegningerne med højlandskvæg, hvor der ikke skal være skov, men der kan den selvsåede tjørn, måske få lov til at blive stående. Vigtige skridt når vi skal tælle til 500.000.

Plads til det hele! Hvordan finder vi balancen mellem dyr, sletter og flere træer i Vestskoven?

18 kommunale træplantninger. I 2022 afsatte kommunalbestyrelsen kr. 425.000 til træplantning. Vi hjalp med det store logistiske og planlægningsmæssige arbejde det er, at finde og udvælge arealer, beslutte hvilke træer og busker der egner sig på de enkelte lokaliteter, bestille planterne, sørge for denne rette plantemetode og få både frivillige, et lommepengeprojekt fra Høje-Taastrup og professionelle til at udføre arbejdet. Hen over vinteren blev det til næsten 15.000 træer – halvdelen plantet i 2022.

Plantningerne krævede også et væld af besigtigelses ture og dialoger med Dyregården, Herstedvester kirkegård, Grundejerforeningen Herstedvester, Alberts Have, Gl. Vridsløse, Damgårdshave, golfbanen, Stadion med tilstødende bolig-områder, Oldbuen, Milebuel, Vegavænget, Demensplejehjemmet ved Humlehusene, rideskolen, Godthåbsparken, Teglmose-grunden, HOFOR, Naturstyrelsen og Kulturforvaltningen. Der har også været mange facebook-opslag og tre artikler i AP for at fortælle, hvad der sker og imødekomme muligt kritik over de mange nye træer i byen.

I gang med de nye kommunale træer

Fra fonde forsøgte vi at få supplerende finansiering til træerne, men uden held.

Den billigste måde at etablere træer på og sådan set også biodiversitetsmæssigt den bedste, er (hvis man har tiden til det) naturlig succesion – altså at lade jorden ligge og lade træerne komme af sig selv. Mellem golfbanen og motorvejen ligger der 5,5 hektar, der er meget egnet til den metode – hvorfor vi har foreslået det. Der vil svare til 23.800 nye træer.

Bevillinger. Skal der plantes træer, skal der indkøbes træer. Til Træerne i ”Alle tiders skov” fik vi kr. 64.500 af Nordea fonden. Men vi skulle også bruge spader til en hel skoleklasse, en elcykel med anhænger til transport af planter og udstyr og til undervisningen havde vi brug leer, hørriver og fiskenet. Til det fik vi to bevillinger fra Friluftsrådet på hhv. 54.500 kr. og 95.000 kr. Mange tak for det! Vi har flere steder også søgt om tilskud til løn. Og det er også lykkedes at få lidt til eksterne rådgivere, men ikke løn til egne ansatte. Det er et problem fordi Kommunalbestyrelsen henviser os til at skaffe fondsmidler i stedet for kommunalt tilskud. Vi vil meget gerne søge fonde, og vi gør det også for at trække penge til byen, men vi har endnu ikke fundet den fond, der vil give til løn. Vores konklusion er derfor, at Kommunalbestyrelsen ikke kan bero AVC’s fremtid på fondsmidler.

Andet. Ikke alle er glade for store træer. I Banehegnet stod nogle store flotte platantræer, som desværre endte med at blive fældet. Det gav anledning til dialog og en efterspørgsel på en træpolitik i kommunen og i VA. VA's 17 Verdensmål udvalg arbejder videre med det. I Lækrogen har de ikke levet op til lokalplanens bestemmelse om træplantning. Men det er svært at gøre noget ved, når arealet først er asfalteret... Vi har foreslået erstatningsbeplantning på en vold. Birkelundsvej og Baunegården "arvede" 50 Seljerøn, vi havde fået som en fejlleverance. Til Grøn Dag havde vi købt 250 benved til uddeling. Den nye eng ved rådhuset holder vi øje med og luger og slår med le efter behov. På vegne af kommunen deltager vi i Gate21's biomasse projekt, "Greater bio", om hvordan man genanvender græs og afklip.

Store Vejleådalen

Vision Store Vejleådalen. Det er et alsidigt naturprojekt fra Porsemosen til udløbet i Køge bugt. Ådalen har potentiale til en mere naturlig og dynamisk natur med flere sjældne planter og dyr. Visionen er stykket sammen af flere enkeltstående projekter, der samlet vil kunne løfte naturværdien. Men det kræver samarbejde mellem fire kommuner, Naturstyrelsen, I/S Vallensbæk Mose, Vejdirektoratet, fonde og mange andre interessenter som Ishøj Dyrepark, Dyregården og sriben af Naturorganisationer. Projektet bygger på gamle, så vel som nye ønsker om at tilgodese naturen og skabe nye muligheder for undervisning og formidling i hele ådalen, med dens unikke beliggenhed på kanten af en millionby. Vores opgave i projektet udviklede sig til at være tovholder og indpisker, mens Naturgruppen arbejder mere politisk i et berigende samarbejde om projektet.

I første omgang fik vi gjort nogle store Naturfonde interesseret i projektet, der omfatter lavbundsgrunde, træplantning, flytning af åen uden om søerne og nye driftsplaner mm. Klimaskovfonden reserverede faktisk 1,1 millioner kr. til skovplantning i Egelundparken på Taastrup siden, hvis vi fik anlagt bakker som Hyldager bakker, men Taastrup endte med at sige nej, hvad vi måtte meddele fonden. Men Åge V. Jensens Fond, 15. juni Fonden og Friluftsrådet er interesserede, hvorfor vi havde dialog, møder og besigtigelser med dem.

At fondene er interesserede, har gjort det realistisk for kommunerne også at engagere sig og tro på det. Projektet har vi forelagt kommunerne, der har behandlet det, og der har været flere fællesmøder i forskelligt regi – politikere, forvaltninger, interesseorganisationer. Problemstillingerne er mange lige fra håndtering af fredninger og opkøb af arealer, til sløjfning af elmaster og minimering af CO₂-udledning fra fugtig jord. Dertil kommer behovet for at arbejde og koordinere med tilstødende projekter, som HOFORs nye planlagte Våde Enge i Egelundparken og reoveringen af udløbet fra Vandhaverne. Men der er god fremdrift og optimisme i projektet.

www.merenatur.nu Vores nye hjemmeside hedder www.merenatur.nu. Den er forankret i 10% natur-gruppen. På den kan du finde mere om alle de spændende projekter med flere træer og mere biodiversitet, vi har gang i.

Mål 6: ”Rent Vand”

Egentlig hedder Verdensmålet ”Rent vand og sanitet”. Sanitet kan oversættes til noget med sundhed og hygiejne. I Albertslund er vi dækket ind med toiletter og håndvaske og velfungerende spildevandskloaker – det er ikke der, vi er udfordret. Men det er vi på ”Rent vand”. Derfor oversætter vi Verdensmål 6 til ”Rent vand”. Det er vores fokus, det er der, vi kan og skal gøres en forskel.

HOFOR. Vi har en god berøringsflade og et godt samarbejde med HOFOR, bl.a. fordi Povl er valgt som forbrugerrepræsentant i HOFORs vandbestyrelse - og ved valget i starten af året, blev han genvalgt. Interessant var at 2/7 af alle afgivne stemmer kom fra (lille) Albertslund, mens kun dobbelt så mange stemmer (4/7) kom fra København, hvor der bor næsten 25 gange så mange mennesker. Den sidste 1/7 af stemmerne kom fra de øvrige seks HOFOR kommuner.

Dialogmøde. Til årets Informations- og Dialogmøde mellem HOFOR og græs-rødderne, var Albertslund igen meget vel repræsenteret. 3/4 af de 50 deltagere var albertslundere – og igen, dejligt med så stor interesse for vand her i byen, men ærgerligt, at interessen ikke er lige så stor i de 7 andre HOFOR kommuner.

Værket ved Thorsbro er i gang med den store tur

Programmet rummede både problemerne med PFOS, PFAS og DMS, udfordringerne med at skaffe rent vand nok, blødere vand, klimasikring, en ekskursion til en kildeplads med naturpleje og ikke mindst et besøg på Thorsbro vandværk, der er ved at blive renoveret. Meget interessant!

Andet. På Grøn Dag fik vi organiseret uddeling af kalk fra blødgøringsanlægget på Marbjerg vandværk, som borgerne kan bruge som jordforbedringsmiddel i haverne.

Kalk fra Marbjerg klar til byens haver

På et tidspunkt var vandet i Kanalen helt rødt. Vi tog nogle vandprøver, men hvad det skyldtes, blev aldrig opklaret....

Der har gentagende gange været problemer med kloakdækslerne på Roskildevej. De løsner sig, når den tunge trafik kører over dem, og så begynder de at larme til stor gene for naboerne. Vi har været i dialog med HOFOR om dækslerne, og forhåbentlig har de nu fundet en holdbar løsning.

Løse dæksler er meget generende for naboer, når tunge køretøjer kører over dem

Galgebakken fik problemer med afregningen til HOFOR pga. genhusningen og overgangen til individuelle målere. Vi hjalp med at finde og forbinde de rigtige personer, så der kunne komme styr på det.

Og ellers har vi været i dialog om de nye Våde enge i Egelundparken, renovering af forløb fra Vandhaverne, Bymoserenden, Svinepytten og vanding af de nyplantede træer med vand fra Svinepytten. Det er aftalt at betonkanten rundt om Svinepytten, skal dækkes med plantemåtter i efteråret 2023. Vi har haft møde med Røde Vejmølle Parken om ejerskab og vedligehold af

deres kloakker. Foreslået i Grundvandsrådet at Vestskoven udlægges som grundvandspark, og haft en gruppe gymnasielærere fra Rødovre Gymnasium på cykeltur rundt i byen med fokus på vand.

Forsøg med plantemåtte faldt heldigt ud, så der kommer måtter hele vejen rundt om Svinepytten

Albertslund Posten fik artikler om tøjvask, vanding i haven, giftfri have, HOFOR-valget, vores tur til ”Vandet i Vestskoven”, vandet og naturpotentialet i Ådalen og i lyset af krigen i Ukraine en artikel om at spare på det varme vand, som vi i det hele taget har slået mange slag for. To klasser på Ungecenteret underviste vi i ”Vand”, og hvor mange spareperlatorer vi har solgt og foræret væk, har vi ikke tal på.

7 BÆREDYGTIG ENERGI

Mål 7: ”Bæredygtig Energi”

Det handler om energibesparende vaner, kombineret med energibesparende teknik, som efterisolering, lavtemperatur fjernvarme og ladestandere til elbiler.

Ukraine - og energien. Krigen i Ukraine er på alle måder skrækkelig – også fordi den direkte spænder ben for Verdensmål 16 ”Fred i verden”, og det betyder, at alt for meget kommer til at gå op i krudt og kugler i stedet for at indfri Verdensmålene og løse de udfordringer verden står i. Krigen gør det også (igen-igen) lysende klart, at energi i den grad er sikkerhedspolitik, og at vi her og nu er nødt til at omstille til vedvarende Energi. Det skal vi alle hjælpe med ved at spare på energien, for jo mindre energi vi bruger, jo lettere, hurtigere og billigere bliver omstillingen, ganske enkelt fordi der ikke skal skaffes så meget energi – det er altså lettere at opstille 100 vindmøller end 200! Derfor har vi siden den 24. februar skruet op for opfordringen til at spare på energien – med Ukraine som bagtæppe.

Vores russiske officerskasket har siden krigen brød ud, rummet en fredslilje og en opfordring...

Spar på energien! Vi lagde ud med en serie energispareråd på Facebook, udstilling og fulgte op med indlæg i AP og beboerbladene. Til de almene boligområder lavede vi et koncept, til at få alt det overflødige energiforbrug skåret væk. Det gik i korthed ud på at dele indsatsen op i to spor. Dels ift. beboerne og dels ift. det fælles forbrug.

I forhold til beboerne lavede vi nogle sider med konkrete råd fyldt med energibesparelser. De var lige til at trykke i beboerblade, dele ud eller bryde op og lægge på de forskellige formidlingsplatforme.

I forhold til det fælles forbrug anbefalede vi, at man simpelthen gennemgik afdelingen rum for rum – ejendoms kontor, beboerhus, materialegård, værksteder, garager, beboerlokaler, møderum, vaskeri, lager og hvad der ellers måtte være. For hvert rum skulle der så aftales helt konkret, hvordan forbruget af varme, el og varmt vand skulle være.

Konceptet tog vi også op i VA's 17 Verdensmål udvalg, sendte det til ejerboligområderne med egne ansatte og delte det i vores "17 Verdensmål Netværk", så alle andre også kunne blive inspireret.

Fælles kampagne med kommunen. Kommunalbestyrelsen besluttede, at der skulle laves en lokal energisparekampagne. Den blev vi koblet på og lavede derfor fra efteråret en fælleskampagne, hvor vi var de udførende.

Vi sendte to artikler til beboerbladene og en til "60+", uddelte en seddel i Herstedøster Villaby (hvor de fyrer med gas) med "Gode råd til at spare på varmen" og tilbud om termografering, og vi var på "Herstedøster Sidevej" for at holde oplæg til beboerne om at spare el og varme, og for at lave energitjek hos tre beboere. Vi udlånte Spar-O-metre, så borgere selv kunne tjekke deres elektriske apparaters forbrug og Energisparekonceptet, med de to spor til de almene

boligområder, kom også til at indgå i den fælles kampagne med kommunen. Vi lavede udstillingsmateriale til vores egne vinduer, og vil også gerne udstille andre steder, men det er ikke sådan lige til. F.eks. ville stationstunnelen være et godt sted – men det blev et "Nej!". I kampagnen indgik også 3 arrangementer på NEXT og deltagelse i Temaugen på Herstedøster Skole samt 7 hjemmebesøg med termografering og energibesparelser.

På termograferingsbesøg

Men først og fremmest aftalte vi med Albertslund Posten, at vi hver uge skulle sende et indlæg om energibesparelser. I 4. kvartal blev det til 11 energi-artikler. For os i AVC har samarbejdet med Albertslund Posten helt afgørende betydning. Uden Albertslund Posten er det bare svært rigtigt at komme ud over rampen!

Endelig dukkede vi op under jul, den 23.12., op som Verdensmålsnisser i A-Centeret med energi-spare-gaver og lavede samtidig en undersøgelse af, om albertslunderne har gjort ekstra i 2022 for at spare på energien. Det HAR de! 83 svarede JA. 8 mente ikke, de kunne gøre mere, mens kun 2 svarede NEJ. Konklusion: **Albertslunderne har forstået situationens alvor!** I A-Centeret var TV2 også til stede. De filmede og interviewede og bragte to indslag på hhv. moderkanalen og News.

Signe interviews af TV2

Energisparekampagnen fortsætter i 1. kvartal 2023, hvor vi bl.a. skruer op for tilbuddet om at få sit hus termograferet og om at få et hjemmebesøg med gennemgang af energivaner.

Fej for egen dør. I AVC har vi et meget lavt forbrug af el, vand og varme. Vi ved det, fordi vi er meget opmærksomme på vores forbrug og vaner og vi aflæser løbende vores målere, for at lave grønt regnskab. Alligevel brugte vi Ukraine som anledning til at give den en ekstra skalle. Vi gennemgik vores lokaler rum for rum, for at stramme yderligere op på forbrug og vaner. Det var en god øvelse, der faktisk kom noget godt ud af:

- * Vi har stillet alle radiatorer i køkken, mødelokale og kontor på 1 og tjekker temperaturen løbende. Hvis der er behov og temperaturen kommer under 18-19 grader kan vi skrue op.
- * Vi vasker hænder i koldt vand.
- * Kopimaskinen tændes først, når den skal bruges og ikke fra morgenstunden.
- * Vi satte spareskinne på mikroovnen, så den ikke står standby.
- * Vi er blevet bedre til at lukke computerne, når vi forlader dem i længere tid.
- * Vi har slukket lyset på klode-tapetet.
- * Vi begrænsede vores julelys-udstilling i antallet af timer, den er tændt.

Termostaten på vej ned

Andet. Vi har fulgt arbejdet med at få etableret ladestandere til elbiler i byen. Der har både været udvalgsarbejder i regi af forsyningen/varmeværket og i enkelte boligområder. Lidt mærkeligt er det, at selv om flere almene boligafdelinger har fået tilskud til ladestandere, har nogen af dem alligevel takket nej. Det er næppe en fremtidssikret tilgang. Anderledes i Stadionparken der etablerede et ladepunkt ved hver af de 118 boliger, og i Hyldespjældet lagde de ud med 20 ladepunkter.

Brændeovne er stadig til gene for naboer, og en rigtig dårlig varmekilde, når man har fjernvarme. Vi følger udviklingen af reglerne og forhåbentlig nærmer vi os det punkt, hvor brændeovne kan udfases med loven i hånd.

I håbet om, at albertslundere kan købe andele i den nye Aflandshage havvindmøllepark syd for Amager, var vi i kontakt med projektet. Desværre ligger Albertslund på den forkerte side af afstandskravet, så det bliver der ikke noget af.

Når man flytter tilbage til et nyrenoveret hus med ventilationsanlæg og gulvvarme, er der lige noget nyt man skal sætte sig ind i, forstå og handle i forhold til. Det har vi haft flere henvendelser omkring.

I starten af december havde vi traditionen tro vores såkaldte ”Juleaktion” i A-Centeret, hvor vi var i gavehumør og uddelte energi-spare-gaver (selvfølgelig); tæpper, varme sokker, LED-pærer, køleskabstermometer mm. De 100 gaver fik hurtigt ben at gå på.

Og så kan noget tyde på, at solceller er ved at komme på banen igen. I hvert fald inviterede Topperne os til generalforsamling om solceller. De måtte dog opgive deres planer pga. juristeri, men til gengæld har vi noteret os, at Hedemarken er fremme i skoene og har opsat et stort anlæg, der producerer 140.000 kWh om året. Tak og tillykke med det!

Nu producerer Hedemarken 140.000 kWh solcellestrøm om året på den ene blok

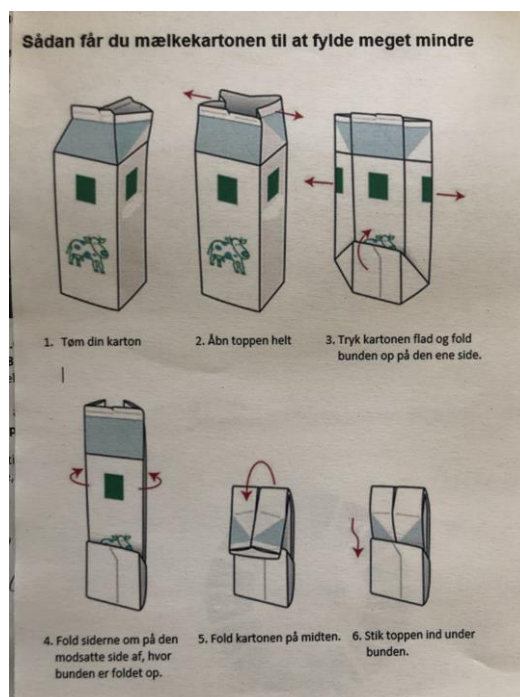
Mål 12: "Ansvarligt forbrug"

Vi har strammet Mål 12 "Ansvarligt Forbrug og Produktion" op til "Ansvarligt Forbrug", så det passer til vores virkelighed. Med Ansvarligt forbrug forstår vi både selve det forbrug, vi har, og hvad vi gør ved tingene, når vi har brugt dem – altså affaldssortering og genanvendelse.

Nyt affaldssystem. I 2022 skulle boligområderne beslutte sig for og implementere et nyt affaldssystem. Størst var ændringerne for områder med affaldsstativer, der helt skulle udfases. Parcelhusområderne med to-delte beholdere kunne nøjes med en ekstra beholder (no. 4) til pap. Og i områder med nedgravede og minicontainere krævede det ikke fysiske forandringer - men alle steder skulle der nye klistermærker til. Flere boligområder benyttede sig af lejligheden til at overgå til nedgravede beholdere.

2022 bød også på en ny fraktion, da vi alle skulle til at sortere vores mad- og drikkekartoner (mælk, juice, yoghurt, flåede tomater m.v.) fra til genanvendelse, ved at komme dem i plastfraktionen. På modtageanlægget bliver de taget ud af plasten igen og opløst, så plasten og pappen i kartonerne kan blive genanvendt. Når der således kommer mere i Plast og mindre i Rest medfører det et behov for justering af affaldsbeholdere og tømmehyppighed. Det, at der nu "pludselig" var to fraktioner, der skulle blandes sammen, krævede en ekstra informationsindsats – for det er vi jo ikke vant til her i byen, men heldigvis gik det godt.

Fold kartonen godt sammen!

Når der sker forandringer i affaldssystemet, er vi altid på. Vi koordinerer løbende med "Affald og Genbrug" i kommunen, hvor arbejdsdelingen er, at de tager sig af det formelle, af regler, tidsplaner, godkendelser, officielle henvendelser, tryk af klistermærker og vejledninger og den slags, mens vi er "ude i marken". Vi holder møder med affaldsudvalg og bestyrelser, og holder oplæg på beboermøder og generalforsamlinger. Udarbejder informationsmaterialer, sedler, indlæg, "plakater" og containerskjulfolder. Vi udleverer klistermærker - og nogen steder sætter vi dem også på affaldsbeholdere. Vi sørger for at boligområderne får sorteringsvejledninger elektronisk og til husstandsdeling - flere steder deler vi dem også ud. Vi laver beregninger på hvor store og hvor mange de nye affaldsbeholdere skal være, og hvor tit de skal tømmes. Vi hjælper med at udpege steder og laver tegninger til placering af de nye beholdere, samt med

byggetilladelser og dispensationer – især de nedgravede kan give udfordringer, fordi der i forvejen er mange kabler og vand-, varme og kloakrør i jorden. Ofte ”løfter vi også låg” for at tjekke kapaciteten i beholderne, om den passer til tømmefrekvensen, så lastbilerne ikke kører efter halvtomme beholdere.

På den måde har vi været i Vegavænget, Antaresvænget, Polarisvænget og Miravænget. I Buene – især Ulfbuen, Askebo, Egebo, Robinievej, Birkelundsvej, Herstedlund 1 og 4, Albertshave og Radiobo. I Elmehusene, Trippendalsparken, Godthåbsparken, Snebærhaven, Røde Vejmølle Parken, Stadionparken og Vest 3. Hedemarken, Hyldespjældet, Galgebakken, VA og AB i Syd, 4 Række, bofællesskabet i Syd, Albertslund Nord, Blokland og DIK. Vridsløselille landsby, Gadesvinget, Espenstræde, Dueslaget i Herstedøster, Herstedvester landsby, Herstedvester Forsamlingshus og Horsholmstræde.

Også hjemmeplejen er vigtig at få med på den nye affaldssortering. Dem har vi derfor undervist.

I de nye områder skal affaldssystemerne designes fra bunden. Hvis det er muligt, anbefaler vi nedgravede systemer. Det er dog ikke alle bygherrer, der følger det – vel sagtens fordi det er dyrere i etablering. Der har været store problemer i affaldsøerne i det nye boligområde, Lækrogen. Her har vi omdelt en målrettet sorteringsvejledning med tommelfingerregler, oversat den til engelsk, lavet opslag i opgangene og til Facebook, flyttet rundt på containerne i

affaldsøerne, så de står mere brugervenligt, sørget for ekstra klistermærker, ”løftet låg” for at tjekke sortering og kapacitet samt husstandsomdelt grønne spande og poser. Alligevel er der fortsat problemer med sorteringen. Hvis der nu havde været et lokalt beboerdemokrati i bebyggelsen, ville vi kunne gå i dialog med beboerne og bestyrelsen, men da det er privat udlejning kan vi kun kontakte ejendomsmesteren, der også har 15-20 andre boligområder i Storkøbenhavn, han skal servicere....

”Blandet landhandel” i en madcontainer i et af de nye boligområder – hvem skal vi kontakte!?

Men der er også Fængselsgrunden (Vridsløse), Kanalgaden 3, Smedeland 38, Ovalen i Roholmparken, hvor vi har hjulpet arkitekter og ingeniør med kapacitetsberegninger og i det hele taget med at forstå affaldssystemet i Albertslund.

Skolerne. En hjørnesteen i AVC's Miljøskole handler om affald, ressourcer, sortering og genanvendelse – men ofte også kombineret med vand, energi og klima.

På Herstedlund Skole fik vi undervist samtlige klasser i affaldssortering – to lektioner hver. Det kom i stand fordi indskolingslederen besluttede det, hvilket vi var rigtig glade for. For det meste skal vi nemlig have fat i den enkelte lærer, der skal overbevises om, at det er en god ide, at vi kommer forbi. Det er meget møjsommeligt. Omvendt er det dejlig nemt, når beslutningen kommer ”oppe fra”. Det faktum afspejler sig også i, at vi derudover kun fik undervist en enkelt 0. klasse på Herstedøster skole.

Til gengæld uddannede vi 70 miljørepræsentanter i Herstedøster Skoles minisamfundsuge, hvor de lærte at affaldssortere og at spare på el og varme. Efterfølgende kom vi på ”miljøkontrolbesøg” i deres værksteder, og fra Drivhuset kom vi med et læs bamser til deres loppebod.

Da NEXT havde temadage lavede vi quizzet for de studerende i klimapåvirkningen af hhv. kebab og falafel, forbrug af varmt vand i badet og fordele ved cykeltransport. Mere end 200 elever quizzede med.

Drivhuset. Da medarbejderen i Drivhuset stoppede i maj sprang vi ind og vikarierede tre dage om ugen frem til september. Det var rigtig godt, at Drivhuset ikke skulle holde lukket i flere måneder, og det gav os vigtige erfaringer, som kunne bruges til at kvalificere samarbejdet med kommunen og med ”Drivhusets venner”, der er foreningen for de frivillige, hvor vi har en observatørpost i bestyrelsen.

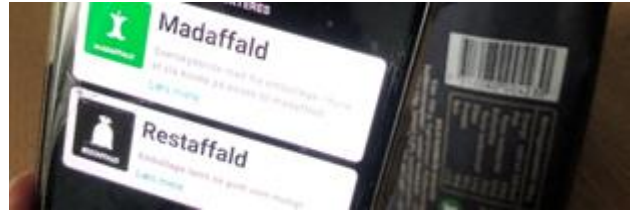
Drivhuset var med på Børnefestugen. Kender du det: Ja - Nej

Vores opgave i foreningen er meget praktisk. Vi udsender en Doodle, når der skal laves vagtplaner, vikariere, forbereder møder, skriver referater, dirigerer generalforsamlingen, laver opslag på Facebook og uddeler julegaver. Vi bringer også legetøjsting fra Røde Kors butikken i A-Centeret til Drivhuset, når det hober sig op. Da krigen startede i Ukraine og der begyndte at komme flygtninge hertil, anbefalede vi både Drivhuset og byens lokale genbrugsgårde og Tøjbytteboder, at lade ukrainerne klunse uden at have noget med i bytte – det tog de til sig.

indholdet! Den er altså lidt smart! Den slog vi derfor med glæde et slag for i Netværket, hjemmesiden, AP og beboerbladene.

“Perfect Waste” hjælper med sorteringen. Albertslund kommune tilbød appen ”Perfect Waste”, som man gratis kan downloade i app-store. Med ”Perfect Waste” kan man scanne strekkoden på tusindvis af produkter fra supermarkederne, hvorefter man straks får besked om, hvordan de skal sorteres

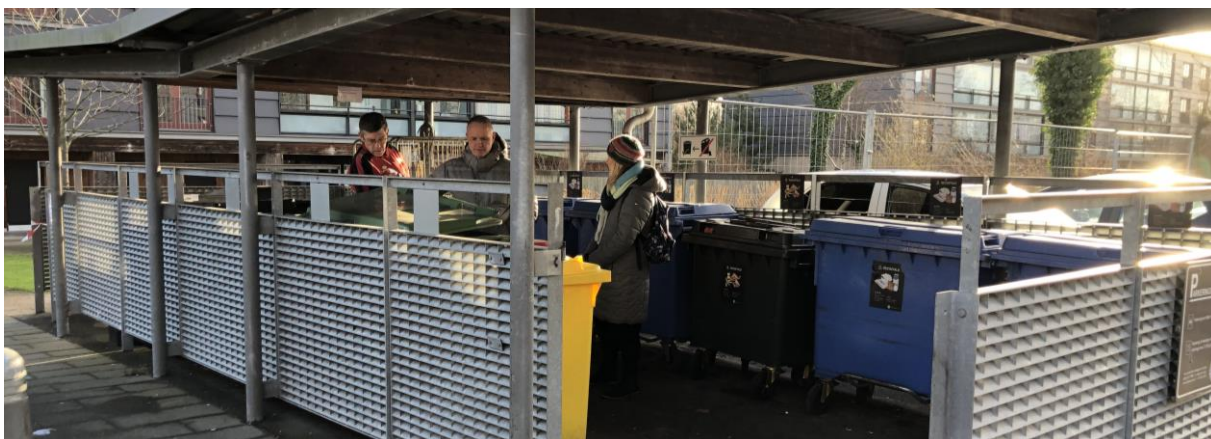
Andet. I Kanalen fortsætter traditionen med affaldsindsamlinger. Vi udlåner vores affaldssnappere og har selv deltaget seks gange. Sammen med Kanalens Modelværksted fik vi også fremstillet nogle store askebægere (”Skod-banker”) til opsætning i lygtepælene. Vi arrangerede affaldsindsamling på Trippendalsstien og blev inviteret med til affaldsevent i 4 Række, hvor der blev samlet affald og vi lavede quiz og ”folde mælkekartoner”. Selvfølgelig var vi også med ude til Danmarks Naturfredningsforenings årlige affaldsindsamling og vi lånte snapper ud til både Røde Vejmølle Parken og til Lindely.

Det er altid sjovt at være på Børnefestuge, hvor vi de to første dage fik børnene til at folde mælkekartoner og svare på, hvor kartonerne nu skal kommes hen. Den sidste dag skulle de fortælle, om de havde været i Drivhuset på Genbrugsstationen – og det kunne de så få en bamse eller en bog fra Drivhuset for. Til Børnefestugen bestiller vi også affaldscontainerne og står for affaldspladsen.

Af og til må vi finde vores skabslåger og affaldsstativer frem for at vejlede i design af indendørs sortering, men det er efterhånden sjældent, så vores demo-køkkenskabe har vi foræret til Miljø og Energi Centeret i Høje Taastrup, der lige stod og kunne bruge dem.

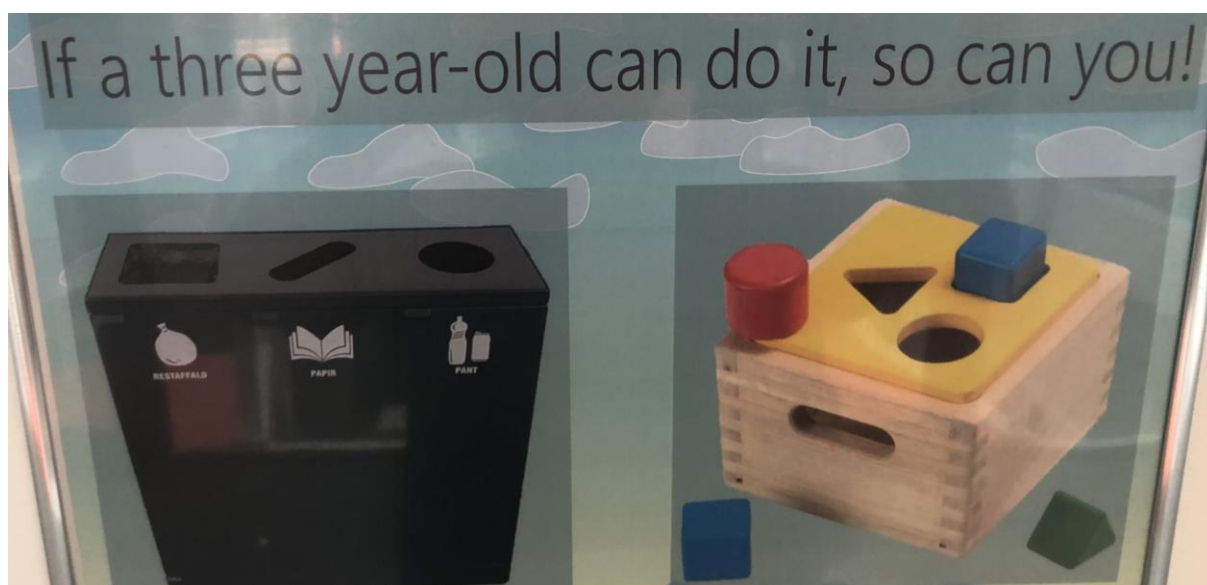
Gennem årene har vi udleveret flere tusinde lommeaskebægere, og vi har gode hjælpere, der ikke selv er rygere, men som deler videre ud i deres omgangskreds, og hvor de møder rygere. Imidlertid løb vi tør og vores økonomiske situation taget i betragtning, måtte vi gå tiggergang til Affald & Genbrug, der hjalp, så vi nu har bestilt 1.000 nye – som vi går og venter på, fordi der er lang leveringstid pga. den globale situation. Som så meget andet bliver lommeaskebægerne produceret i Kina.... Men vi samlede også skodder, og med hjælp fra flere gode rygere fik vi (endelig) samlet skodder nok til at lave en skod-kunst i Kanalgaden, hvor vi skrev ”SKODBY – NEJ TAK 😊”. På Facebook blev det til en film, der nåede ud til fire et halvt tusinde.

På affaldsbesøg i Nord

Og ellers opstår der jo hele tiden noget, vi kan hjælpe med og prøve at finde løsninger på. Det kan være med papsorteringen i Syd eller madfraktionen i Hyldespjældet, med oversættelse af sorteringsvejledningen til ukrainsk, og når resterne af legetøjet fra børneloppemarkederne i A-Centeret skal i Drivhuset. Det er også når Hjørnegården og Randager gerne vil have kompostbeholdere, når Nord gerne vil have os med til et arrangement på deres genbrugsgård, og når DAB i Hørsholm gerne vil have et oplæg om affaldssortering. Det er også, når renovationsfolkene er hårdhændede ved de nedgravede beholdere i 6 Vest, når plastkuberne ved Trippendalscenteret flyder over, hjemmeplejen mangler lommeskebægere, Horsholmstræde skal finde finansiering til deres nye affaldsø, når Recirk og DropITin gerne vil lave aftaler med boligområderne, når genhusede familier flytter tilbage og det indendørs sorteringssystem halter, eller omvendt som da Blokland havde en masse Minimizere til plast til overs, som vi kunne få i steder for at de blev smidt ud.

Ja – hvor svært kan det være....?

Kulturøkologisk Forening (KØF)

Egentlig kan man vel godt kalde KØF for AVC's venneforening. KØF er en selvstændig medlemsforening med egen bestyrelse, der bor sammen med AVC i Kanalens Kvarter. De ansatte i AVC er også sekretariat for KØF. Derfor vil en besparelse på AVC fra 2024 også få konsekvenser for KØF. Her kommer en kort redegørelse for, hvad KØF lavede i 2022.

Fængslet => Vridsløse. Da kommunens forslag til Masterplan kom i høring, lavede vi et omfattende høringssvar med fokus på at bevare de centrale historiske bygninger, skabe en bypark, gøre området åbent for alle, etablere en cykelbro over banen, skabe et bæredygtigt og varieret kvalitetsbyggeri og få lavet aktiviteter på området. Ideelt ser vi gerne en bebyggelsesprocent på 50, men den bliver nærmere 100. Til gengæld bevares bygningerne omkring porten med spiret, forboligerne, inspektørboligen, og bagboligerne. Alt i alt er det bedre end frygtet, men det kunne også være bedre.

Efter Masterplanen kom rammelokalplanen i høring, som vi også lavede høringssvar til.

I årets løb havde vi en del rundvisninger og en "Gå og Snak" tur, for at få borgernes meninger frem og ind i debatten på en ny måde. I AP skrev vi flere gange.

Arrangement i Inspektørboligen

KØF sidder med i bestyrelsen af Vridsløselille Fængsles Venner (VFV), og i regi af VFV blev der bl.a. arrangeret en Nytårskur og udgivet et nyt hæfte med sort/hvide fotos fra området.

Biotopia og træer. KØF's rolle i Biotopia er at hjælpe til – ikke tage et overordnet ansvar og lave store strategier, men sørge for, at stedet tager sig godt ud, og at de forskellige projekter kan ses, udvikles og præsenteres.

Dødeburet med råbukken var et tilløbsstykke - og anskuelighedsundervisning når den er bedst!

Derfor mødes vi hver den første onsdag i månederne fra april til november for at bygge på insekthotellerne, slå græs, dyrke den næringsrige ”køkkenhave”, fjerne uønsket ukrudt, male, samle affald, klippe Oplevelsesstien, sørge for kompostormene, vande, sikre at vild pastinak ikke etablerer sig i Birkelundparken og så er vi ved at etablere en ny spændende Opdagelsessti.

Mange gode hænder giver et nap med i Biotopia

I Alle Tidens Skov har vi hjulpet med at plante træer.

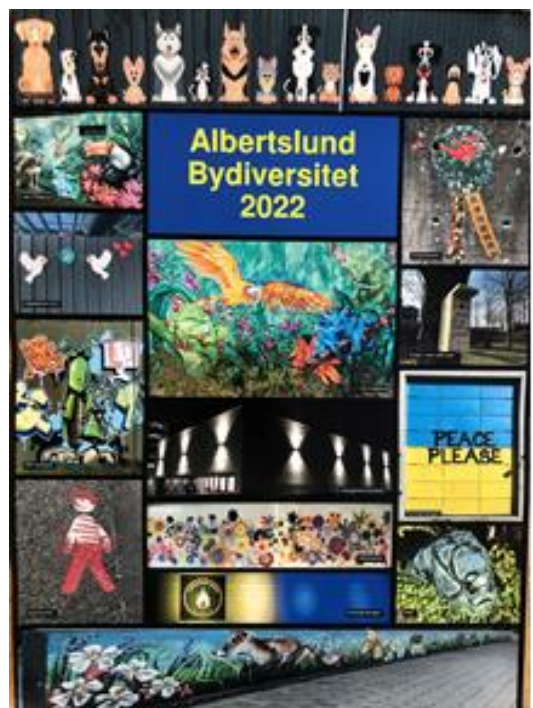
Bydiversitet. Udsmykning skal ikke være evigt. Derfor besluttede KØF at opgive hønsemaleriet i tunnelen under Lyngmosevej. Den har haft sin tid og nu planlægger vi udsmykningen af en anden tunnel. Vandudsmykningen i Kanalen, malede vi over med blå, fordi det skallede af.

Vand-muren i Kanalen står også flot i ren blå

For syvende (og sidste) gang udgav KØF årets ”Bydiversitets plakat” med eksempler på udsmykninger i byen skabt inden for det seneste år.

*Årets Bydiversitetsplakat
- den 7. og formentlig sidste i rækken*

Bjørneklobekæmpelse. I 19 år har KØF bekæmpet bjørneklo! I mellemtiden er også andre invasive arter dukket op, som f.eks. vild pastinak. Foreningen har besluttet at bekæmpe planten i Birkelundparken, og håber at andre vil adoptere andre områder.

Fra Albertslund til Sierra Leone: Masanga hospitalet. Vi bevilligede kr. 50.000 til solceller til Masanga hospitalet i Sierra Leone, og i den forbindelse fik vi formanden for Masangaforeningen, Peter Bo Jørgensen til at holde et spændende oplæg på biblioteket om deres arbejde.

Formanden for Masangaforeningen, Peter Bo Jørgensen, fortæller om arbejdet med hospitalet

Årets lyspunkt 2022: Bedsteforældrenes Klimaaktion. Prisen er en anerkendelse for en "ekstraordinær indsats for byen og fællesskabet". I 2022 gav KØF prisen til Bedsteforældrenes Klimaaktion med følgende begrundelse:

*Prisen tildeles i 2022 **Bedsteforældrenes Klimaaktion i Albertslund**, der igen og igen stiller skarpt på, hvad der skal til, for at Albertslund bliver en del af klimaløsningen. Gennem offentlige møder, høringsvar, debatindlæg, info-boder, undervisning, demonstrationer og organisering af Klimakaravanen omsætter I de store nationale og globale dagsordner til lokale*

forhold, for at vi i Albertslund påtager os vores del af ansvaret for klimaet – for klimaforandringerne og klimaløsningerne.

Det er vigtigt nu, i den aktuelle energikrise, og på den lange bane, for børnebørnene og oldebørnene og.... 😊

Tak – I gør byen bedre!

Bedsteforældrenes Klimaaktion blev Årets Lyspunkt!

Endvidere har KØF klippet og holdt Trampestien tilgængelig; deltaget på Grøn Dag; sammen med Varmeværket sat blå og gult lys på Forbrændingen; forberedt udstillingen af Tidsskapslerne fra Kulturby '96; sammen med Bedsteforældrenes Klimaaktion tog vi imod Klimakaravanen, da den kom til byen; deltaget i HOFORS dialogmøde med græsrodderne; lavet høringsvar til støtte for AVC og løbende udsendt nyhedsmails fra både KØF og Verdensmål Centeret.

Da krigen kom, var KØF med til at få flyttet Varmeværkets lys fra Kvickly-gavlen til Forbrændingen, hvor det lyste blå og gult

Albertslund Verdensmål Center. KØF har to repræsentanter i AVC's bestyrelse. Det var Knud Dahn fra KØF's bestyrelse og Lærke Jul Gagner fra BO-VEST.

Hele KØF's beretning kan ses på www.verdensmaalcenter.dk

Der er altid lidt ekstra farver, når KØF har en bod på Grøn Dag

Økonomi og medarbejdere

Det var en skrækkelig gamechanger, da kommunalbestyrelsen i oktober besluttede at stoppe deres tilskud på kr. 520.000 til AVC fra 2024. Det betyder reelt, at kommunalbestyrelsen trækker sig ud af AVC og skaber usikkerhed om Centerets eksistens og om vores mulighed for at arbejde bredt med omstillingen til bæredygtighed. For hvis vi fra 2024 kun får tilskud fra affalds-, vand- og varmetaksterne (som vi heldigvis fortsat får), indsnævrer det vores mulighed for at arbejde med andet end netop affald, vand og varme. Effektueres besparelsen og lykkes det os ikke at skaffe anden finansiering, betyder det, at vi må gå fra 3 til 2 medarbejdere, vi må indsnævre vores arbejdsfelt og måske endda opgive at være VERDENSMÅL Center. Derfor ser vi ind i et 2023, hvor vi er tvunget til at bruge mange ressourcer på at sikre vores økonomi og eksistens fra 2024 – ressourcer vi meget hellere vil bruge på ”at passe vores arbejde” med at opfylde vores formål: *Det Bæredygtige Albertslund*.

Allerede i 2022 satte besparelsen sig spor. Således er vores arbejde med nye albertslundere gået i stå, vi har opgivet at arrangere et større træseminar for træinteresserede fra hele landet, arbejdet med at omstille boligområderne til Verdensmålbebyggelser er forsinket og vores planlagte klima-livsstils kampagne ”Reorganiser dit liv” ved vi ikke, om vi kan gennemføre. Det er superærgeligt og noget skidt for Albertslund.

Biotopia er et af de projekter, der er kommet alvorligt i farezonen, med kommunens beslutning om at trække støtten til AVC fra 2024

AVC's bestyrelse reagerede skarpt, da planerne om besparelsen kom frem og i et høringsvar skrev vi bl.a.:

Fjernes skattemidlerne, må vi kun arbejde indenfor de tre siloer, vand, varme og affald. Konkret betyder det slut med at arbejde for Mere natur, 500.000 træer og Biotopia lukker – alt sammen indsats der støtter op om kommunens politik for et grønnere Albertslund! Slut også for Centerets miljøskoleundervisning i Klima, Naturforståelse og Kend din by – alt sammen indsats der støtter op om kommunens politik for børnenes Albertslund! Og slut med skabelsen af Netværk, integrering af Nye borgere og Verdensmål i boligområderne – alt sammen indsats der støtter op om kommunens politik for fællesskabets Albertslund!

Uden midler fra skat, intet Verdensmål Center. Så enkelt er det!

Alligevel besluttede kommunalbestyrelsen, at det skattefinansierede tilskud skulle fjernes – dog først fra 2024, så vi trods alt har 2023 til at finde en løsning. Og det er så opgaven nu:

Plan A er at få det skattefinansierede tilskud tilbage. Kommunalbestyrelsen henviser til, at vi i stedet må kunne få fondsfinansiering, men det er et luftkastel. Fra fonde kan vi få spader og træer og ting og sager til vores projekter - ikke lønninger. Vi har virkelig prøvet!

Plan B er at få indtægtsdækket virksomhed – altså tjene penge på konsulentvirksomhed. Det gør vi i forvejen, og det vil vi gerne have mere af. Problemet er bare, at det ikke skaffer os frie midler, vi kan bruge på byens omstilling. For de penge vi tjener, går til at udføre det arbejde, vi bliver betalt for at udføre – ikke til at arbejde med vores egne opgaver.

Plan C er en kombination af bevilling (A) og indtægtsdækket virksomhed (B) – samt eventuelle besparelser. F.eks. halvtidsansættelser i stedet for heltidsansættelser.

Plan D er nødplanen, hvis alt andet glipper. Så må vi nedlægge en stilling og indsnævre vores arbejdsfelt (dvs. opgive Mål 11: "Bæredygtige Lokalsamfund", Mål 13: "Klima" og Mål 15: "Livet på Land" som prioriterede Verdensmål), og måske endda opgive at være Verdensmål Center, fordi vi så kun kan prioritere Mål 6: "Rent Vand", Mål 7: "Bæredygtig Energi" og Mål 12: "Ansvarligt forbrug". Det vil være synd for Albertslund!

500.000 nye træer og Miljøskolen er andre projekter, der nu er i farezonen

Men heldigvis har vi opbakning fra andre sider. F.eks. Brugergruppen der udtalte:

Albertslund har ikke brug for et amputeret Center, der næppe vil kunne kalde sig et Verdensmål Center. Albertslund har brug for et Center, der lokalt kan arbejde med Verdensmålene og skabe synergi mellem de forskellige indsatsområder, der kan engagere borgere og boligområder, der kan arbejde med opfyldelsen af kommunens strategier og planer, herunder ikke mindst Klimaplanen, og som kan skabe resultater til gavn for byens grønne omstilling og for kommunens så vel som borgernes økonomi.

Lukker Verdensmål Centeret, ændrer det ikke på, at vi står tilbage med seriøse klima-, natur- og miljøproblemer, og de skal fortsat håndteres. Uden Verdensmål Center skal vi starte forfra og opfinde noget nyt. Det bliver hverken bedre eller billigere, for besparelsen handler trods alt kun om kr. 520.000. Lad os som eksempel minde om, at Verdensmål Centeret er den drivende kraft i vandbesparelser i Albertslund. Det betyder, at borgerne alene på vandregningen sparer 5 millioner kroner om året.

Heldigvis har AVC stor opbakning i Brugergruppen - Tak, den får vi brug for!

Nu ser vi ind i et 2023, hvor vi kommer til at bruge rigtig meget tid på at sikre AVC's eksistens. Det er ærgerligt, men vi er nødt til det, for Albertslund har brug for Verdensmål Centeret!

Vores klimaarbejde er også i farezonen med kommunens besparelse

Økonomien i 2022. AVC's grundfinansiering får vi (1) fra varme-, affald- og vandtaksterne. (2) fra skattemidler og (3) fra indtægtsdækket virksomhed og fondsmidler.

I 2022 lavede vi indtægtsdækket virksomhed for kr. 447.100 eks. moms.

Fra Nordeafonden fik vi en bevilling på kr. 64.500, og fra Friluftsrådet har vi to 3-årige bevillinger på hhv. kr. 54.500 og kr. 95.000 til projekt "10 % mere natur" / Biotopia.

Økonomisk kom ACA ud af 2022 med et overskud på kr. 57.771. Da vi havde budgetteret med et underskud på kr. 74.000, er resultatet kr. 131.771 bedre end budgetteret.

Alle kan søge ACA om økonomisk støtte til et lokalt miljøprojekt. For at være sikre på, at vi ikke kommer til at bevillige offentlige midler, vi har modtaget fra takster og skat, til projekter, som offentlige midler ikke må bruges til, opdeler vi efter aftale med Albertslund kommune og i samarbejde med vores statsautoriserede revisor vores egenkapital i midler, vi selv har tjent og midler, der stammer fra takster og skat. Ved udgangen af 2022 stammer hele vores egenkapital på kr. 544.356 fra midler, vi selv har tjent.

I 2022 var vi 3 medarbejdere på kontoret - Povl, Pernille og Signe (30 timer/uge). Dertil kommer Tage (IT-support og hjemmesideteknik), Jens (faglige konsulent på naturområdet), Birgitte (projekt biodiversitetspark) og Patrick (handyman).

Signe, Pernille og Povl

Handleplan 2023

Verdensmål Centeret tager udgangspunkt i FN's 17 Verdensmål, der skal omsættes til konkrete Hverdagsmål og handlinger i Albertslund. De 6 Verdensmål, der ligger tættest på Centeret, og som vi derfor prioriterer, er:

- Mål 6: Rent vand og sanitet
- Mål 7: Bæredygtig energi (**særlig fokus i 2023**)
- Mål 11: Bæredygtige byer og lokalsamfund
- Mål 12: Ansvarligt forbrug og produktion
- Mål 13: Klimaindsats (særlig fokus hvert år)
- Mål 15: Livet på land (særlig fokus hvert år)

Særlig fokus i 2023: Mål 7: Bæredygtig energi

I lyset af krigen i Ukraine vil vi gøre de globale energiudfordringer nærværende for den enkelte og til et anliggende for fællesskabet. Som borgere skal vi "Passe på energien" og forbruge færre produkter. Vi vil understøtte konverteringen fra gas til fjernvarme og omstillingen til lavtemperaturfjernvarme, hvor besparelsen skal synliggøres, og vi vil arbejde for flere solceller i byen.

Vi vil tilbyde energitjek med termografering, udlåne energimålere, lave små film til nettet, skrive artikler, fortsætte arbejdet for elcykler, flere ladestander og el-biler. Genbruge de gamle energispareråd og promovere nye redskaber (apps). Vi vil følge arbejdet i GATE 21 med brugen af byens biomasse og understøtte kommunens planer for energibesparelser. Få så mange som muligt til at sætte sig Hverdagsmål.

Mål 6: Rent vand og sanitet

Vi vil fortsætte arbejdet indenfor de tre områder: Vandbesparelse, Grundvandbeskyttelse og Renere spildevand. Det vil vi gøre ved at opfordre til "Tag vare på Vandet" herunder fokus på det varme vand, ved at uddele perlatorer, tilbyde vandtjek og oplæg om vand på skolerne. Oplyse om blødere vand, arbejde for mere økologi og ingen sprøjtegift i haverne. Begrænsning af kemikalier i spildevandet, anbefale Svanemærkede produkter og oplyse om forureninger af grundvandet.

Vi vil skrive vandartikler til AP, beboerbladene, Facebook og hjemmesiden. Arrangere ture og formidle viden om vandkredsløb, klimasikring, Kanalen og de Våde Enge. Fortsætte samarbejdet med HOFOR.

Mål 11 "Bæredygtige byer og lokalsamfund"

Vi vil hjælpe boligområderne i deres omstilling til bæredygtighed og tilbyde dem et forløb, hvor de kan udvikle sig til Verdensmålbebyggelse. Vi vil arbejde med de nye boligområder, også for at skabe et stærkt lokalt fællesskab og demokrati, og for at introducere nye beboere til Albertslund.

Vi vil fortsætte samarbejdet med Brugergruppen, Naturgruppen, skoler, VA, Drivhuset, Verdensmål Netværket og udvikle nye samarbejder og partnerskaber.

Vi vil ajourføre og udgive kataloget over den miljøundervisning, vi tilbyder i vores Miljøskole,

undervise i forskellige skoleforløb, samt deltage på børnefestugen og i boligområdernes markedsdage.

Vi vil styrke fællesskabet og lave historier byen kan samles om på vores Facebookside, ”I Love Albertslund”, Instagram og ved opdatering af vores hjemmeside hver uge. Til AP og beboerbladene vil vi løbende skrive artikler.

Vi vil være sekretariat for Kulturøkologisk Forening, og Netværket for Lokalt Agenda 21 arbejde i Danmark. Administrere midlerne i Tagsagsfonden. Udføre indtægtsdækket virksomhed. Indgå i kommunale projekter og samarbejder, samt lave ture for nye kommunale medarbejdere.

Mål 12: Ansvarligt forbrug og produktion

Vi vil arbejde for målet om affaldsfrihed i 2050 og for kommunens målsætninger inden for genanvendelse ved at hjælpe borgere og boligområder med affaldssorteringen, få mere genanvendeligt ud af restaffaldet (især mad og plast), implementeringen af de nye fraktioner (kartonner og tekstil) og have særlig fokus på de nye boligområder.

Vi vil understøtte Naturfredningsforeningens årlige affaldsdag, de faste affaldsindsamlinger i Kanalgaden og andre affaldsindsamlinger.

Mål 13: Klimaindsats

Vi vil følge op på vores kampagne ”Reorganiser dit liv”, der sætter fokus på fødevarer, forbrug, transport/cyklisme, energi, investering mm. For at nedbringe behovet for ny produktion vil vi opfordre til ”Ryd op og send til genbrug”. Vi vil tilbyde undervisning på skolerne, fortsætte samarbejdet med Bedsteforældrenes Klimaaktion og understøtte kommunens Klimaplan. De fleste andre initiativer i Handleplanen har også en klimavinkel.

Mål 15: Livet på land

Vi vil sikre fremdrift i etableringen af 500.000 nye træer i Albertslund, herunder hjælpe kommunen med etableringen af 60-70.000 nye træer på kommunale arealer og søge nye kommunale arealer udlagt til succesion og være i dialog med Vestskoven om flere træer. Sammen med Kulturøkologisk Forening vil vi vedligeholde ”Biotopia”, forbedre skiltningen og udvikle en ny Opdagelsessti, en Næringshave, en Skovhave, en Japansk Klimaskov og gøre ”Biodiversitetspark Albertslund” klar til indvielse. Sammen med Naturgruppen vil vi arbejde videre med projekt ”10 % mere natur i Albertslund”, understøtte Naturgruppens arbejde, herunder hjælpe med udviklingen af biodiversitetspris for borgere og boligområder. Bevillingerne fra Friluftsrådet og Nordea skal afsluttes, og nye fonde søges for at skaffe midler udefra til byen.

Hjemmesiden www.merenatur.nu (der handler om 10 % mere natur, Biotopia og 500.000 træer) skal videreudvikles, og vi skal søge samarbejde med andre, herunder Growing Trees Network.

Vi vil tilbyde skolerne undervisning, lave guidede ture, arrangere arbejdsdage og åbent Biotopia mm. Pleje 10 %-mailnetværket. Bakke op om borgernes, boligområdernes og boligselskabernes arbejde for mere natur og flere naturoplevelser i byen samt understøtte kommunens Naturplan.

Bestyrelse og ansatte

Der er ni pladser i AVC's bestyrelse. De besættes af seks borgere og tre kommunale repræsentanter. Af de seks borgere vælges fire af Brugergruppen og to af KØF. De tre kommunale repræsentanter udpeges af kommunalbestyrelsen.

Bestyrelsen i Albertslund Verdensmål Center

Fra Brugergruppen:

- * Tove Jensen, Formand (VA 4 Syd)
- * Lars Bremer (AB Syd gård og række)
- * Rudi Tobisch (Godthåbsparken)
- * Birthe Yde Nielsen (Galgebakken)

Fra Kulturøkologisk Forening:

- * Lærke Jul Gagner (Bo-Vest)
- * Knud Dahn (Herstedlund)

Udpeget af Kommunalbestyrelsen:

- * Marianne Burchall, Næstformand (A)
- * Marie Juhl (Ø)
- * Hans Henrik Høg (Miljø- og Teknikafdelingen)

Ansatte i Albertslund Verdensmål Center

Povl Markussen	Centerleder	povl@verdensmaalcenter.dk
Signe Haarh Landon	Projektleder	signe@verdensmaalcenter.dk
Pernille Vesterløkke	Biolog og projektleder	pernille@verdensmaalcenter.dk

Andre:

Jens Thejsen	Have- og landskabskonsulent
Birgitte Ringgaard Diget	Projektmedarbejder
Tage Jensen	IT-support og hjemmeside-teknikker
Patrick Wilson	Handyman

Albertslund Verdensmål Center

*Vi er byens Miljø- og Verdensmålcenter.
Vi vil gøre Albertslund bæredygtig!*

Derfor hjælper og engagerer vi borgere og boligområder i affaldssortering, vand-, varme- og elbesparelser, i grønne forbrugsvaner, økologi, genbrug, madspild, biodiversitet, klima, i Verdensmål, Hverdagsmål og i det hele taget i omstillingen til bæredygtighed. Vi vil have 10 % mere natur i byen, herunder 500.000 nye træer. I Biotopia demonstrerer, inspirerer og underviser vi i natur, biodiversitet og klima. Vi har vores egen miljøskole, og vi udvikler nye ideer, afprøver nye projekter, nye samarbejder og styrker fællesskabet omkring vores by. Vi informerer, laver ekskursioner, har et stort netværk og arbejder godt sammen med kommunen. Men vi er ikke en del af kommunen. Vi er uafhængige - og derfor først og fremmest din medspiller, når du vil gøre din hverdag og Albertslund lidt mere bæredygtig.

I Verdensmål Centeret bor også Kulturøkologisk Forening. Det er en medlemsforening, der arbejder med By- og Biodiversitet, Trampesti, udviklingen af fængselsområdet, kulturhistorien, bjørneklobekæmpelse og skaffer penge til solceller til Afrika.

Kanalens Kvarter 32, 2620 Albertslund, tlf. 43 62 20 15

E-mail: albertslund@verdensmalcenter.dk

www.verdensmalcenter.dk

Facebook: Albertslund Verdensmål Center og I Love Albertslund